

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Davidem Kryskou ve věci

žalobce: **M. T.**, narozený X
státní příslušník Ukrajiny
bytem X

zastoupen advokátem JUDr. Petrem Novotným
sídlem Archangelská 1, Praha 10

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 10. 12. 2018, č. j. OAM-512/ZA-ZA12-P16-2018,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 12. 2018, č. j. OAM-512/ZA-ZA12-P16-2018 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl, že se žalobci mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném ke dni podání žádosti (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.
2. Žalobce namítl, že žalovaný postupoval při vydání napadeného rozhodnutí v rozporu se zákonem, neboť lze mít za prokázané, že na Ukrajině v současné době probíhá dlouhodobý vnitrostátní ozbrojený konflikt, který nabral na intenzitě v důsledku přímé vojenské konfrontace v Azovském moři. V důsledku tohoto konfliktu je žalobce ohrožen na svém životě, přičemž dochází k opakovaným násilnostem a následky konfliktu negativně ovlivňují život v celé zemi. Dále namítl, že je dána důvodná obava, že v případě návratu do země původu bude reálně ohrožen na svém životě s ohledem na nucený odvod do armády na základě povolávacího rozkazu a následné riziko jeho nasazení do bojových operací. Žalobce taktéž namítl, že si žalovaný neopatrnil potřebné doklady, a v důsledku toho nezjistil stav věci v nezbytném rozsahu a bez důvodných pochybností, čímž měl porušit § 50 odst. 2 ve spojení s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že s jejím obsahem nesouhlasí, neboť nedokládá žalobcem namítaná porušení zákonných ustanovení. Uvedl, že při rozhodování vzal v úvahu skutečnosti tvrzené žalobcem a přihlédl k nim. Shromáždil adekvátní a aktuální informace o situaci v zemi původu. Vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci. Má za to, že přijaté řešení odpovídá konkrétním okolnostem daného případu a je patřičným způsobem odůvodněno, přičemž důvody k udělení mezinárodní ochrany neshledal. Poukázal, že žalobce v zemi původu žil na západě Ukrajiny, mimo oblast probíhajícího válečného konfliktu, kde bezpečnostní situace nevykazuje známky bezpečnostních rizik spojených se zhoršenou situací na východě Ukrajiny. Dále žalovaný shrnul dosavadní skutkové okolnosti vyplývající ze správního řízení stran osobní situace žalobce a konfliktu na východě Ukrajiny. Zabýval se i otázkou branné povinnosti žalobce, přičemž shledal, že žalobce neuvedl jakékoliv relevantní skutečnosti. K vyhlášení válečného stavu na Ukrajině dne 26. 11. 2018 žalovaný uvedl, že tento trval třicet dnů do 27. 12. 2018 a v jiných oblastech, než v té, ze které žalobce pochází. Žalovaný proto navrhl zamítnutí žaloby.
4. Při jednání soudu strany setrvaly na svých dosavadních stanoviscích.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

5. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 32 odst. 1 zákona o azylu), osobou k tomu oprávněnou a že splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
6. Podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vychází soud při přezkoumání rozhodnutí správního orgánu ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Článek

46 odst. 3 procedurální směrnice vyžaduje, aby soudy přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ podle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu. Členské státy Evropské unie byly povinny výše uvedené pravidlo transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (srov. čl. 51 odst. 1 procedurální směrnice). Protože doposud nebyly do českého právního řádu požadavky čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice promítnuty, ačkoliv transpoziční lhůta již uplynula, a žádost žalobce o mezinárodní ochranu byla v projednávané věci podána dne 13. 6. 2018, může se žalobce dovolávat přímého účinku uvedeného článku procedurální směrnice. Ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. se pak neužije.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

7. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce dne 13. 6. 2018 požádal o udělení mezinárodní ochrany a následně dne 18. 6. 2018 poskytl údaje k této žádosti. Uvedl, že pochází z obce T. (Z. oblast), je ukrajinské národnosti a státním příslušníkem Ukrajiny. Vyznává pravoslaví. Nebyl nikdy politicky aktivní. Je rozvedený a má dvě děti žijící v T. s jejich matkou. Mluví ukrajinsky, rusky a česky. Poslední bydliště žalobce byla vesnice N.. Na území České republiky přicestoval automobilem dne 11. 3. 2018. Je zcela zdravý. Jako důvody žádosti o mezinárodní ochranu uvedl: „*Na Ukrajině mě chtěli vzít na vojnu, já tam nechci jít, protože tam umírají lidi. Proto jsem odjel do ČR. To je jediný důvod mé žádosti...*“.
8. Žalobce během pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 18. 6. 2018 dále v českém jazyce bez přítomnosti tlumočníka uvedl, že mu dne 1. 3. 2018 přišlo předvolání k výkonu základní vojenské služby, které nepřevzal. Vojenskou službu odmítá, protože ve válce umírají lidé. Na Ukrajině nemá žádné jiné problémy, než povolání do armády. Rovněž jiný způsob zajištění pobytu v České republice odmítl jako nemožný. O trvalý pobyt přišel v důsledku spáchání úmyslného trestného činu. Již dne 5. 1. 2018 se rozhodl požádat o mezinárodní ochranu v České republice, neboť očekával doručení povolávacího příkazu. Do České republiky přišel, neboť zde má bratra, u kterého bydlí. V zemi původu má pouze děti a bývalou manželku, jeho rodiče již zemřeli. Se svými dětmi je občas v kontaktu. Jiné důvody žádosti o mezinárodní ochranu než strach z nasazení v bojích na východě Ukrajiny žalobce neuvedl.
9. Součástí správního spisu jsou i následující zprávy o situaci v zemi původu žalobce. Zpráva „Ukrajina Informace OAMP, 14. září 2018“ týkající se politické a bezpečnostní situace, mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, vojenské služby a vnitřně přesídlených osob. Zpráva „Ukrajina Freedom House, leden 2018“ ze dne 5. 2. 2018. Zpráva „Ukrajina Informace MZV ČR, č.j. 110372/2018-LPTP ze dne 16. května 2018“ týkající se situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a návratů do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí. Zpráva „Ukrajina Informace Human Rights Watch, 18. ledna 2018“, která je výroční zprávou Human Rights Watch za rok 2018 stran situace v zemi původu žalobce.
10. Žalobci a jeho zástupci bylo dne 2. 11. 2018 umožněno, aby se seznámili s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřili se k nim. Zástupce žalobce požádal o stanovení lhůty k podání vyjádření k podkladům. Lhůta byla stanovena do 23. 11. 2018. Ve svém vyjádření doručeném žalovanému dne 22. 11. 2018 se žalovaný vyjadřoval k situaci na Ukrajině, zejména v Luhanské oblasti, ze které měl pocházet.

11. Žalobce si napadené rozhodnutí převzal dne 2. 1. 2019. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobci v jakékoliv její formě. K nutnosti branné povinnosti žalovaný uvedl, že se jedná o mezinárodně uznávaný závazek občana k jeho státu, přičemž se nejedná v daném případě o pronásledování žalobce státem. Nepříjemnosti a obavy z výkonu vojenské služby nezakládají odůvodněný strach z pronásledování podle § 12 zákona o azylu ani hrozbu vážné újmy podle § 14a zákona o azylu. Žalovaný rovněž na základě výše uvedených zpráv zhodnotil situaci na Ukrajině, přičemž dospěl k závěru, že žalobci nehrozí jakékoliv nebezpečí v rámci lokálního konfliktu, neboť žil v západní části Ukrajiny, ze které také pochází. K vyjádření žalobce k podkladům rozhodnutí žalovaný uvedl, že se pravděpodobně jednalo o vyjádření směřující do jiné věci zástupce žalobce, neboť v něm uvedené skutečnosti se nevztahovaly k osobě žalobce a jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Podle žalovaného byla důvodem žádosti žalobce snaha o legalizaci pobytu na území České republiky, neboť v důsledku spáchání trestného činu mu bylo povolení k trvalému pobytu zrušeno. Tento závěr byl dále podpořen tím, že žalobce v předchozích letech bez obtíží cestoval na Ukrajinu a zpět do České republiky. Žalovaný tak neshledal žádný důvod pro udělení některého druhu mezinárodní ochrany.

Posouzení žaloby soudem

12. Podle § 12 písm. b) zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
13. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
14. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
15. Stěžejní žalobní námitkou a rovněž deklarovaným důvodem pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla obava žalobce, že bude povolán do armády a následně nasazen v bojích na východě Ukrajiny.
16. Úvodem soud uvádí, že branná povinnost je jednou z významných povinností státních občanů ke státu, jehož jsou občany. V době ozbrojeného konfliktu, do něhož je tento stát zavlečen, resp. hrozby konfliktu je tato povinnost ještě významnější a naléhavější. Požadavek státu, aby občan splnil brannou povinnost a případně se z toho titulu i aktivně zapojil v rámci mobilizace do ozbrojeného konfliktu, v němž je ohrožena svrchovanost

státu a jeho územní celistvost, je zcela legitimní a nemůže bez dalšího představovat akt pronásledování nebo hrozbu vážné újmy (srov. rozsudek NSS ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012-44).

17. Žalobce skutečnost, že může být povolán k výkonu vojenské služby a nasazen do bojových operací na východě země původu, zhodnotil jako hrozbu vážné újmy ve vztahu k doplňkové ochraně podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Tato okolnost však podle soudu může být v obecné rovině relevantní také z pohledu azylu jakožto primární formy mezinárodní ochrany (srov. § 28 odst. 1 zákona o azylu). Ačkoliv tedy žalobce vztáhl svoji námitku týkající se obav z povolání do armády a následného nasazení do bojových operací k doplňkové ochraně, neomezil se soud toliko na posouzení této námitky ve vztahu k žalobcem uvedenému § 14a zákona o azylu, nýbrž ji posoudil též ve vztahu k § 12 písm. b) zákona o azylu.
18. Pro posouzení neudělení azylu z důvodu dle § 12 písm. b) zákona o azylu vzal žalovaný v potaz to, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu z důvodu obavy z odvodu do ukrajinské armády, kde by mohl být nasazen do bojových operací na východě Ukrajiny. Vycházel z informací, které si v průběhu správního řízení obstaral a dospěl k závěru, že obavy z nástupu vojenské služby nejsou samy o sobě důvodem pro udělení azylu, zejména pokud se taková povinnost týká všech obyvatel země, a odkázal na judikaturu správních soudů, zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále rovněž „NSS“) ze dne 22. 12. 2004, sp. zn. 7 Azs 321/2004. Ve spojení s tím, že mobilizace se již od roku 2016 pro boje na východě Ukrajiny nekonají, je žalobcova obava a neochota nastoupit k výkonu vojenské služby nedůvodná. Detailně zdůvodnil, že branná povinnost je zcela legitimní, mezinárodně uznávanou, občanskou povinností.
19. Relevanci obav z povolání do armády a z toho vyplývajícího zapojení do ozbrojeného konfliktu se ve vztahu k důvodům pro udělení mezinárodní ochrany podrobně zabýval NSS v rozsudku ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 158/2015-24, a to právě ve vztahu k situaci na Ukrajině. V uvedeném rozhodnutí navázal především na rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ze dne 26. 2. 2015, *Shepherd*, C-472/13. Zdejší soud při posuzování zákonnosti rozhodnutí ve vztahu k § 12 písm. b) zákona o azylu vycházel z právních názorů NSS, resp. Soudního dvora Evropské unie, s nimiž se ztotožnil a neshledal důvod se od nich odchýlit.
20. Z pohledu aplikace § 12 písm. b) zákona o azylu je rozhodující, zda žadatel o mezinárodní ochranu má odůvodněný strach z pronásledování pro některý z azylově relevantních důvodů. Pojem pronásledování je definován v § 2 odst. 4 zákona o azylu jako závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Uvedené ustanovení je transpozicí čl. 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“) a musí být vykládáno v jejím světle. Podle čl. 9 odst. 2 písm. e) kvalifikační směrnice může být za pronásledování považováno trestní stíhání nebo trest za odepření výkonu vojenské služby za konfliktu, jestliže by výkon vojenské služby zahrnoval zločiny nebo jednání spadající mezi důvody vyloučení uvedené v čl. 12 odst. 2 (tj. zločin proti míru, válečný zločin nebo zločin proti lidskosti ve smyslu mezinárodních dokumentů obsahujících ustanovení o těchto zločinech,

vážný nepolitický zločin, čin, který je v rozporu se zásadami a cíli OSN uvedenými v preambuli a v člancích 1 a 2 Charty OSN). Mezinárodní ochranu ve formě azylu tak lze udělit osobě, jestliže se odůvodněně obává, že by mohla být trestně stíhána nebo by jí byl uložen trest z důvodu, že odepře výkon vojenské služby za konfliktu. To ovšem pouze za omezující podmínky, že při výkonu vojenské služby by docházelo ke zločinům proti míru, lidskosti nebo válečným zločinům. Trestní stíhání v případě odepření vojenské služby za konfliktu, při němž k uvedeným (z pohledu mezinárodního práva) protiprávním jevům nedochází, nepředstavuje akt pronásledování, a tedy důvod pro udělení azylu. Naopak je zcela legitimní, aby stát, jenž se nachází v konfliktu, vynucoval plnění branné povinnosti a nařízené mobilizace i prostředky trestního práva.

21. V situaci, kdy žalobce v uvedl jako důvod podání žádosti o mezinárodní ochranu skutečnost, že se obává povolání k výkonu vojenské služby a především pak nasazení do ozbrojeného konfliktu na východě Ukrajiny, bylo povinností žalovaného shromáždit takové zprávy o zemi původu, na jejichž základě by bylo možno posoudit, zda v ozbrojeném konfliktu nedochází k porušování pravidel mezinárodního válečného, resp. humanitárního práva.
22. Žalovaný za účelem zhodnocení charakteru ozbrojeného konfliktu na východě Ukrajiny opatřil jako podklad pro vydání rozhodnutí mimo jiné Informaci Ministerstva vnitra ze dne 14. 9. 2018 Ukrajina - Situace v zemi. Tato zpráva popisuje situaci v jednotlivých částech Ukrajiny, ale i excesy, k nimž dochází na obou bojujících stranách. Ze zprávy vyplývá, že probíhající konflikt na východě Ukrajiny s jednotkami Doněcké a Luhanské lidové republiky lze považovat za vnitřní ozbrojený konflikt a situaci na Krymu a v Sevastopolu za ozbrojený konflikt mezinárodní. Dále ze zprávy plyne, že od roku 2015 se bezpečnostní situace relativně uklidnila, zůstává klidná, ale napjatá, přičemž bezpečnostní incidenty se soustřeďují na tzv. linii dotyku v okresech Doněcké a Luhanské oblasti. V průběhu roku 2018 bylo na linii uzavřeno několik příměří. Plnění těchto dohod vedlo ke zlepšení bezpečnostní situace na obou stranách kontaktní linie.
23. Ze shromážděných zpráv svědčících o charakteru bezpečnostní situace a podmínek, které je doprovází, vyplývá, že ojediněle dochází na obou stranách konfliktu k excesům. Na druhou stranu jsou opakovaně vyhlášována příměří a konflikt je tlumen diplomatickou cestou. Z toho tedy plyne, že Ukrajina jakožto jedna ze stran ozbrojeného konfliktu činí opatření proti tomu, aby bojovými operacemi nebylo zasaženo civilní obyvatelstvo. Je tedy málo pravděpodobné, že by žalobce mohl být v rámci zapojení do bojových operací veden ke spáchání takových zločinů. Za této situace pak bylo na žalobci, aby s dostatečnou přesvědčivostí prokázal, že jednotka, v níž má vykonávat vojenskou službu, provádí nebo v minulosti prováděla operace, které jí byly přiděleny, za takových podmínek, že je vysoce pravděpodobné spáchání činů, jejichž povaha odpovídá činům dle čl. 12 odst. 2 kvalifikační směrnice (srov. rozsudek Soudního dvora EU ve věci *Shepherd*, body 42 a 43). Ze zpráv o zemi původu nevyplývá, že by všechny vojenské jednotky byly nasazeny do ozbrojeného konfliktu, nebo že by dokonce vojenské jednotky páchaly válečné zločiny či zločiny proti lidskosti. Zároveň je možné vykonat tzv. alternativní vojenskou službu. Bylo tedy na žalobci, aby prokázal, v jaké vojenské jednotce bude vykonávat vojenskou službu, že se tato vojenská jednotka bezprostředně podílí na bojových operacích na východě Ukrajiny a že v této jednotce v minulosti došlo ke spáchání válečných zločinů nebo zločinů proti lidskosti (nebo je na základě známých skutečností vysoce pravděpodobné, že k tomu dojde v budoucnu).

24. Žalobce během předcházejícího správního řízení či soudního řízení neuvedl žádné konkrétní skutečnosti (natož aby je prokázal) relevantní z výše nastíněných hledisek. Žalobce pouze obecně uvedl, že byl povolán k výkonu vojenské služby, nicméně povolávací příkaz nepřevzal. Z této skutečnosti ovšem nelze dovodit přiměřenou pravděpodobnost, že bude nucen se při výkonu vojenské služby podílet na páčání válečných zločinů či zločinů proti lidskosti. Případný trest, který žalobci hrozí za nenastoupení vojenské služby, tak nelze objektivně považovat za pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 ve spojení s § 12 písm. b) zákona o azylu, interpretovaných ve světle čl. 9 odst. 2 písm. e) kvalifikační směrnice.
25. Ačkoliv se výše uvedené úvahy a závěry vztahují k otázce udělení azylu podle 12 písm. b) zákona o azylu, tj. přiznání statusu uprchlíka, podle zdejšího soudu obdobně dopadají i na otázku existence vážné újmy a možnost udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Podle judikatury Soudního dvora EU totiž výklad ustanovení kvalifikační směrnice musí být podán ve světle její obecné systematiky a účelu, s ohledem na mezinárodně právní ochranu uprchlíků. Unijní zákonodárce hodlal vytvořit jednotný status osob, jimž byla poskytnuta mezinárodní ochrana, a zamýšlel osobám, kterým byl přiznán status doplňkové ochrany, přiznat stejná práva a výhody, jaké podle kvalifikační směrnice náleží uprchlíkům, s výjimkou nutných a objektivně odůvodněných případů (srov. rozsudek Soudního dvora EU ze dne 1. 3. 2016, *Alo a Oso*, C-443/14 a C-444/14, body 29 až 32).
26. Pro posouzení naplnění důvodů pro udělení doplňkové ochrany žalobci dle § 14a zákona o azylu, se žalovaný v rozhodnutí otázkou, zda žalobci hrozí v případě návratu do země původu nebezpečí uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, zabýval s ohledem na tvrzení žalobce dostatečně. Shrnuj, že žalobce uvedl, že nikdy neměl se státními orgány problém, nebyl trestně stíhán a nikdy nebyl vystaven jednání, které by bylo možné označit za nelidské či ponižující. Opětovně zhodnotil obavu žalobce z povolání do ukrajinské armády, přičemž dospěl ke stejnému závěru, že obavy nástupu vojenské služby nejsou samy o sobě důvodem pro udělení doplňkové ochrany, zejména pokud se taková povinnost týká všech obyvatel země. Soud shledává, že žalovaný pro posouzení hrozby uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, vycházel z dostatečného množství relevantních informací, jež jsou podepřeny obsahem správního spisu, a soud se s ním ztotožňuje. S ohledem na výše uvedené úvahy obava žalobce z převzetí povolávacího rozkazu, nástupu do vojenské služby a eventuálního nasazení do bojů na východě země původu nepředstavuje v projednávané věci ani důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Žalobní námitka proto není důvodná.
27. Žalobce dále namítal, že v zemi jeho původu v současné době probíhá dlouhodobý vnitrostátní ozbrojený konflikt, který nepolevuje na intenzitě, naopak nabral na intenzitě v důsledku přímé vojenské konfrontace s Ruskou federací v Azovském moři. Nadále jsou hlášeny střety a přestřelky včetně mrtvých, a to i mezi civilním obyvatelstvem. Přetrvávají nárazové vlny konfliktu, což způsobuje špatnou bezpečnostní situaci pro civilní obyvatelstvo a závažné porušování lidských práv. Podle žalobce by tedy v případě návratu na Ukrajinu byl ohrožen jeho život v důsledku přetrvávajícího ozbrojeného vnitrostátního konfliktu a je dán důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

28. Žalovaný se otázkou, zda v případě návratu do země původu hrozí žalobci vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitrostátního konfliktu, rovněž zabýval. Aspektu doplňkové ochrany se věnoval v napadeném rozhodnutí na stranách 8 až 13 a na základě zpráv o zemi původu dovodil, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Složitá bezpečnostní situace se dle žalovaného týká pouze východní části Ukrajiny, kde dochází k lokálním střetům jednotlivých uskupení separatistů a zástupců vládní moci. Ve střední a západní části Ukrajiny je však situace poklidná, přičemž žalobce má zázemí právě na západě Ukrajiny.
29. Nejvyšší správní soud k bezpečnostní situaci v zemi původu žalobce konstatoval, že „[n]a Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Jedná se o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá“ (rozsudek ze dne 26. 11. 2015, č. j. 7 Azs 239/2015-26). K udělení mezinárodní ochrany přitom nestačí pouhá existence ozbrojeného konfliktu na území země původu žadatele, ale žadateli musí v důsledku takového konfliktu hrozit reálná újma, např. v podobě vážného a individuálního ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného násilí (srov. rozsudek NSS ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008-68). Bylo proto povinností žalobce prokázat dostatečnou míru individualizace, tj. že on osobně by pravděpodobně byl vystaven jako civilista útoku v rámci probíhajícího ozbrojeného konfliktu. Potřebná míra individualizace je naplněna zpravidla tehdy, když žalobce již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy, nebo pokud ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu země původu, ve kterém žalobce skutečně pobýval, a nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země, nebo pokud jsou u žalobce dány jiné faktory (osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že se stane terčem svévolného násilí (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 158/2015-24).
30. Žalobce v předcházejícím správním řízení ani v navazujícím řízení před soudem neprokázal (a v podstatě ani dostatečně netvrdil), že by již v důsledku předmětného konfliktu utrpěl újmu nebo že vznik této újmy případě jeho návratu do země původu reálně hrozí. Obecná tvrzení žalobce o existenci ozbrojeného konfliktu, kterým má být ohrožen na životě, jsou v tomto ohledu nedostatečná. Žalovaný pro posouzení této otázky vycházel z několika shromážděných zpráv. Zejména z informace Informaci Ministerstva vnitra ze dne 14. 9. 2018 Ukrajina - Situace v zemi vyplývá, že ozbrojené střety jsou omezeny pouze na část Luhanské a Doněcké oblasti na východě Ukrajiny. Soud přitom považuje zprávy o zemi původu za důvěryhodné a objektivní. Žalovaný pro posouzení bezpečnostní situace na Ukrajině vycházel z aktuálních podkladů a soud nepřisvědčil argumentaci žalobce, že by konflikt v Azovském moři měl důsledky takového charakteru, aby mohly být pokládány za zhoršenou bezpečnostní situaci, které by mohl být žalobce reálně vystaven. Žalobce ve správním ani soudním řízení neprokázal, že by před odjezdem ze země původu utrpěl v důsledku ozbrojeného konfliktu vážnou újmu nebo byl takovou újmou ohrožen. Žalobce nebydlel v místě, které je zasazeno ozbrojenými operacemi. Bydlel v obci N. v Zakarpatské oblasti, která se nachází v západní části Ukrajiny, má možnost se tam vrátit, a není objektivního důvodu, proč by se měl na východě Ukrajiny vůbec zdržovat. Žalobní námitka je tedy nedůvodná.
31. Žalobce dále namítl, že si žalovaný neopatřil potřebné doklady, a v důsledku toho nezjistil stav věci v nezbytném rozsahu a bez důvodných pochybností. Soud výše popsal, za jakých

okolností by bylo možné povinnost žalobce nastoupit k výkonu vojenské služby a následné nasazení v bojích považovat za relevantní z hlediska udělení mezinárodní ochrany. Je přitom legitimním požadavkem ze strany státu požadovat po bojeschopných občanech účast na ozbrojeném konfliktu při narušení svrchovanosti státu, jehož je žalobce občanem. Vzhledem k tomu, že žalobce neuvedl žádné konkrétnější tvrzení, postačovalo, že žalovaný shromáždil jen obecné informace o bojích.

32. Žalobcem dále nebylo prokázáno, že by žalovaným opatřené informace soud nebyly pro posouzení žádosti žalobce za dostatečně aktuální. Například Informace Ministerstva vnitra Ukrajina - Situace v zemi, která ve svém obsahu hodnotí bezpečnostní situaci v jednotlivých oblastech celé Ukrajiny, byla vypracována dne 14. 9. 2018, tedy až po zahájení správního řízení, a to na podkladě mnoha zdrojů. Ostatní zprávy byly vypracovány rovněž v roce 2018, byť před zahájením správního řízení. Žalobcova obecná argumentace o konfliktu v Azovském moři a Luhanské oblasti nenasvědčuje tomu, že by v zemi jeho původu došlo ke strukturální změně charakteru ozbrojeného konfliktu, nýbrž zapadá do celkové situace, která se odehrává na tzv. linii dotyku, kdy se čas od času příměří poruší a po určitou dobu ozbrojený konflikt probíhá. Jelikož Azovské moře obklopuje východní část Ukrajiny, kde se rovněž nachází Luhanská oblast, a žalobce dostatečně konkrétně neprokázal, že on osobně by pravděpodobně byl jako civilista vystaven útoku v rámci probíhajícího ozbrojeného konfliktu, nemá tento konflikt či jeho bezprostřední následky přímý dopad na žalobce. Nelze tedy hovořit o svévolném násilí či vážném ohrožení života civilistů v západní části Ukrajiny ve smyslu doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Žalovaný si tedy opatřil dostatek aktuálních podkladů pro posouzení této otázky a jeho rozhodnutí odpovídá konkrétním skutkovým okolnostem případu. Soud proto porušení žalobcem uvedených ustanovení správního řádu neshledal.
33. Jak vyplývá z citovaného rozsudku Soudního dvora EU ve věci *Shepherd*, vnitrostátní orgány mají povinnost posoudit, zda případné trestní stíhání a hrozící trest za odepření vykonat vojenskou službu jsou nepřiměřené a zda překračují meze toho, co je nezbytné pro výkon legitimního práva státu udržovat ozbrojené síly (srov. bod 50). Těmito otázkami se přitom žalovaný rovněž zabýval (srov. zejména str. 6 napadeného rozhodnutí). V situaci, kdy žalobci doposud nebyl doručen povolávací rozkaz (neboť žalobce jej dle svých slov nepřevzal), a tedy doposud žádný trestný čin proti branné povinnosti nespáchal (srov. informaci Ministerstva vnitra ze dne 14. 9. 2018, podle níž je trestným činem vyhýbání se výkonu vojenské služby až po doručení povolávacího rozkazu), je navíc nadbytečné zabývat se tím, zda by hrozící trest nebyl nepřiměřený. Je totiž primárně povinností žalobce v případě, že mu bude povolávací rozkaz doručen, uposlechnout jej, neboť jak již bylo opakovaně uvedeno, vyžadování výkonu vojenské služby ze strany země původu je legitimní a souladné s mezinárodní a evropskou právní ochranou uprchlíků. I tento žalobní bod je nedůvodný.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

34. Ze shora uvedených důvodů žalobce se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
35. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému soud náhradu nákladů nepřiznal, neboť mu nevznikly náklady převyšující náklady na jeho běžnou

činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 21. září 2020

JUDr. David Kryška, v. r.
samosoudce